

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ
КАФЕДРА ЗАВОДСЬКОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

*Матеріали
V Міжнародної науково-практичної
Інтернет - конференції*

**«Технологічні та біофармацевтичні аспекти
створення лікарських препаратів
різної направленості дії»**

**«TECHNOLOGICAL AND BIOPHARMACEUTICAL
ASPECTS OF DRUGS DEVELOPING WITH
DIFFERENT ORIENTATION OF ACTION»**

26 листопада 2020 року
м. Харків

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ
КАФЕДРА ЗАВОДСЬКОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ**

**МАТЕРІАЛИ
V Міжнародної науково-практичної
інтернет - конференції**

**«ТЕХНОЛОГІЧНІ ТА БІОФАРМАЦЕВТИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ РІЗНОЇ НАПРАВЛЕНОСТІ ДІЇ»**

**«TECHNOLOGICAL AND BIOPHARMACEUTICAL
ASPECTS OF DRUGS DEVELOPING WITH
DIFFERENT ORIENTATION OF ACTION»**

26 листопада 2020 р.

м. Харків

УДК: 615.014.2:615.2

Редакційна колегія: проф. Котвіцька А.А., акад. НАН України Черних В.П., доц. Федосов А.І., проф. Владимирова І.М., проф. Крутських Т.В., проф. Рубан О.А., проф. Ярних Т.Г., проф. Дмитрієвський Д.І., проф. Калинюк Т.Г., проф. Грошовий Т.А., проф. Давтян Л.Л.

Відповідальні секретарі: доц. Ковалевська І.В., доц. Ковальов В.В.

Технологічні та біофармацевтичні аспекти створення лікарських препаратів різної направленості дії: матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції (м. Харків, 26 листопада 2020 р.) - X. : Вид-во НФаУ, 2020. – 610 с. (Серія «Наука»).

Збірник містить матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет – конференції «Технологічні та біофармацевтичні аспекти створення лікарських препаратів різної направленості дії».

Розглянуті теоретичні аспекти та перспективи розробки лікарських препаратів, висвітлені напрямки наукової роботи спеціалістів фармацевтичної галузі, що стосуються питань сучасної технології створення лікарських препаратів, контролю їх якості, організаційно-економічних аспектів діяльності фармацевтичних підприємств, маркетингових досліджень сучасного фармацевтичного ринку, фармакологічних досліджень біологічно активних речовин.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних і практичних працівників, що займаються питаннями розробки та впровадження сучасних лікарських препаратів.

*Матеріали подаються мовою оригіналу.
За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.*

УДК: 615.014.2:615.2
НФаУ, 2020

**«ТЕХНОЛОГІЧНІ ТА БІОФАРМАЦЕВТИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ РІЗНОЇ НАПРАВЛЕНОСТІ ДІЇ»**

МАТЕРІАЛИ
V Міжнародної науково-практичної
інтернет - конференції

26 листопада 2020 р.

м. Харків, Україна

Порівняльні мікробіологічні дослідження
композиційної м'якої лікарської форми для терапії себорейного дерматиту
Солодовник В.А., Гладішев В.В., Пухальська І.О.

Кафедра технології ліків Запорізького державного медичного університету

gladishevvv@gmail.com

Питання терапії хворих на себорейний дерматит з враженням волосистої частини голови залишаються в центрі уваги клінічної дерматології, що обумовлено, в першу чергу, значною поширеністю патології серед населення країн світу та небажаних медико-соціальних наслідків.

Маніфестація захворювання проявляється у вигляді локалізованих яскраво-запальних плям, папул на ділянках волосистої частини голови, що при відсутності адекватної терапії можуть зливатись у великі лускаті бляшки та приносять пацієнтам окрім фізичних ще і психічні страждання. Тому адекватно підібрана, раціональна терапія, сприяюча швидкому регресу патологічній симптоматиці при себорейному дерматиті волосистої частини голови досі залишається актуальною проблемою для дерматологів. З урахуванням етіології захворювання до складу його фармакотерапії в залежності від тяжкості захворювання можливо призначати як зовнішні так і системні лікарські засоби.

Зовнішнє лікування патології спрямоване на зняття клінічних симптомів і залежить від скарг, з якими пацієнт звернувся до лікаря. Фармакотерапевтичний арсенал сучасної української дерматології в даний час налічує декілька десятків лікарських засобів, серед яких домінують препарати на основі кетоконазолу, пірітіон цинку та їх комбінації. При цьому відзначається досить короткочасний або слабкий ефект від їх застосування, що зв'язують з досить тривалим застосуванням активних фармацевтичних інгредієнтів і вірогідним розвитком резистентності до них патогенних мікроорганізмів.

Піроктон оламін (октопірокс) має разом з вираженою антимікотичною дією широкий спектр антибактеріальної активності відносно як до грам-позитивних, так і грам-негативних патогенних мікроорганізмів. Октопірокс характеризується доброю переносимістю та нешкідливістю при зовнішньому застосуванні, а також наявністю дезодоруючого ефекту.

Також перспективним є поєднання в рецептурі мазі для зовнішнього застосування з піроктон оламіном з нафталаном знесмоленним. Нафталан знесмолений є натуральною речовиною мінерального походження і володіє десенсибілізуючими, протизапальними, знеболюючими, розсмоктуючими, протисвербіжними, розігрівачими та антибактеріальними властивостями. Композиційний склад піроктон оламіну з нафталаном знесмоленним в мазі для місцевої терапії хворих на себорейний дерматит з враженням волосистої частини голови буде

сприяти нормалізації ліпідної мантії, кератинізації, десквамації, усуненню свербіжів та запалення уражених шкірних покривів.

На кафедрі технології ліків Запорізького державного медичного університету на підставі комплексних біофармацевтичних, фізико-хімічних і реологічних досліджень розроблена м'яка лікарська форма з піроктон оламіном і нафталаном знесмоленим на гідрофільному носії для комплексної етіотропної терапії себорейного дерматиту волосистої частини голови.

Мета роботи - вивчення антимікробної активності композиційної м'якої лікарської форми з піроктон оламіном і нафталаном знесмоленим для застосування у комплексному лікуванні хворих на себорейний дерматит з враженням волосистої частини голови.

Матеріали і методи дослідження. В якості об'єктів дослідження використовували мазь для зовнішнього застосування на основі натрій-карбоксиметилцелюлозного гліцерогеля, що забезпечує оптимальне вивільнення піроктон оламіну з носіїв та відповідну м'яку лікарську форму-плацебо. Антимікробну активність запропонованої топічної лікарської форми та її носія встановлювали методом дифузії в агар відносно грибів *Candida albicans*, що як і *Malassezia* відносяться до компенсальних мікроорганізмів шкіри і штамів *Staphylococcus aureus* та *Escherichia coli*, як модельних представників грампозитивних і грамнегативних патогенних бактерій. Як референтний препарат використовували крем «Псорікап» (КМП, Україна), що досить давно використовується в дерматологічній практиці.

Результати досліджень і їх обговорення. Виявлено, що досліджуваний фармакотерапевтичний засіб має високу ефективність відносно вищезгаданої мікрофлори. Основа-носій мазі для зовнішнього застосування такою активністю не володіє. У порівняльних мікробіологічних дослідженнях встановлено, що експериментальна композиційна мазь для терапії себорейного дерматиту волосистої частини голови, що містить композицію піроктон оламіну і нафталану знесмоленого за величиною зон затримки росту грам позитивних бактерій *Staphylococcus aureus* і грамнегативних бактерій *Escherichia coli* незначно перевищує перевершує активність одного з найбільш ефективних препаратів – крему «Псорікап». Рівень антимікотичної дії експериментальної мазевої композиції по відношенню до *Candida albicans* практично не відрізняється від такої ж референтного препарату.

Висновки. Отримані результати вивчення антимікробної активності композиційної мазі для топічної етіотропної терапії себорейного дерматиту волосистої частини голови на основі поєднання піроктон оламіну і нафталану знесмоленого дозволяють прогнозувати її високу клінічну цінність і можливість забезпечення вітчизняної дерматології доступними і ефективними фармакотерапевтичними засобами.